

Pracovněprávní vztahy

Protože zákoník práce účastníkům pracovněprávních vztahů výslovně zakazuje odchýlit se od ustanovení § 138 zák. práce, podle něhož se výše odměny z dohody a podmínky pro její poskytování sjednávají v dohodě o provedení práce nebo v dohodě o pracovní činnosti (srov. § 363 odst. 2 zák. práce), je sjednání výše odměny z dohody v jiné smlouvě (dohodě) než v dohodě o provedení práce nebo v dohodě o pracovní činnosti v rozporu se zákonem, a taková (jiná) smlouva (dohoda) o výši odměny by proto byla podle ustanovení § 18 zák. práce a § 39 obč. zák. neplatná. Jestliže by se ten účastník, který byl neplatnou smlouvou (dohodou) o výši odměny dotčen a který její neplatnost sám nezpůsobil, dovolal neplatnosti tohoto právního úkonu (srov. § 20 zák. práce), nepříslušela by zaměstnanci odměna v (neplatně) sjednané výši, nýbrž – obdobně jako zaměstnanci v pracovním poměru při analogickém použití ustanovení § 113 odst. 1 zák. práce – ve výši sjednané v kolektivní smlouvě, popřípadě stanovené vnitřním předpisem zaměstnavatele nebo zaměstnanci jednostranně určené zaměstnavatelem (při respektování zásady poskytování stejné mzdy, platu nebo odměny z dohody za stejnou práci nebo za práci stejné hodnoty, obsažené v ustanovení § 110 zák. práce), nejméně však ve výši minimální mzdy (srov. § 111 zák. práce).

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 21 Cdo 918/2014, ze dne 14.5.2015)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce J. P., zastoupeného JUDr. R.S., advokátem se sídlem v S., proti žalovanému AITIA, s. r. o. V.M. se sídlem ve V.M., zastoupenému Mgr. J.Š., advokátem se sídlem ve V.M., o 126.000,- Kč s úroky z prodlení, vedené u Okresního soudu v Ústí nad Orlicí pod sp. zn. 105 C 133/2011, o dovolání žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 15. října 2013 č. j. 19 Co 55/2013-137 doplněnému usnesením ze dne 11. listopadu 2013 č. j. 19 Co 55/2013-142, tak, že rozsudek krajského soudu doplněný usnesením ze dne 11. listopadu 2013 č. j. 19 Co 55/2013-142 (s výjimkou výroku, kterým byl rozsudek okresního soudu zrušen ve výroku, jímž bylo žalovanému uloženo zaplatit žalobci 12.000,- Kč s příslušenstvím, a kterým bylo řízení v tomto rozsahu zastaveno) a rozsudek Okresního soudu v Ústí nad Orlicí ze dne 15. listopadu 2012 č. j. 105 C 133/2011-91 doplněný usnesením ze dne 20. prosince 2012 č. j. 105 C 133/2011-107 (s výjimkou výroku, kterým bylo žalovanému uloženo zaplatit žalobci 12.000,- Kč s příslušenstvím) se zrušují a věc se v tomto rozsahu vrací Okresnímu soudu v Ústí nad Orlicí k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích dne 22. 10. 2010 a doplněnou podáním ze dne 6. 10. 2011 domáhal, aby mu žalovaný zaplatil 126.000,- Kč s úroky z prodlení ve výši, z částek a za dobu, jež rozvedl. Žalobu zdůvodnil zejména tím, že se žalovaným uzavřel dne 15. 9. 2009 dohodu o pracovní činnosti na provedení stavebních a montážních prací v době od 16. 9. 2009 do 31. 7. 2010. Tato dohoda neobsahovala ujednání o výši mzdy, pouze bylo dohodnuto, že mzda je splatná „každý 15. den po uplynutí měsíce, v němž byla práce vykonána“. Žalobce pro žalovaného prováděl stavební a montážní práce na stavbách rodinných domů v Belgii v období od 16. 9. 2009 do 26. 10. 2009 a od 3. 11. 2009 do 5. 12. 2009. Za první období měl žalobce podle dohody se žalovaným obdržet mzdu ve výši 100.000,- Kč, obdržel však jen 40.000,- Kč, a za druhé období mu žalovaný nezaplatil vůbec, i když měl obdržet mzdu ve výši 66.000,- Kč. Žalobce opakovaně vyzýval žalovaného k zaplacení dlužné částky 126.000,- Kč,

naposledy dopisem ze dne 21. 7. 2010, avšak žalovaný na tyto výzvy nereagoval.

Žalovaný zejména namítal, že dohoda o pracovní činnosti „nebyla naplněna“, neboť „pomocné práce v malém rozsahu“, které měly být podle ní provedeny, nebyly vzhledem k „následnému nerealizování akcí“ vykonány, a že žalobce měl na práce, které „nárokuje uhradit“, uzavřen „smluvní vztah“ s P. B., jenž na provedené práce v Belgii vystavil dne 31. 12. 2010 fakturu na částku 442.350,- Kč, kterou žalovaný uhradil.

Okresní soud v Ústí nad Orlicí – poté, co mu byla věc postoupena na základě usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 1. 6. 2011 č. j. Ncp 2886/2010-23, kterým bylo rozhodnuto, že k projednání a rozhodnutí věci jsou v prvním stupni příslušné okresní soudy – rozsudkem ze dne 15. 11. 2012 č. j. 105 C 133/2011-91 doplněným usnesením ze dne 20. 12. 2012 č. j. 105 C 133/2011-107 uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci 126.000,- Kč s úroky z prodlení ve výši, z částek a za dobu, jež rozvedl, a rozhodl, že žalovaný je povinen zaplatit na náhradě nákladů řízení žalobci 45.039,40 Kč k rukám advokáta JUDr. R.S. a České republice – Okresnímu soudu v Ústí nad Orlicí 868,- Kč. Dovodil, že dohoda o pracovní činnosti uzavřená mezi žalobcem a žalovaným dne 15. 9. 2009 „splňuje veškeré zákonem stanovené náležitosti a byla sjednána platně“, neboť v ní byly uvedeny sjednané práce, které byly vymezeny jako „stavební a montážní práce“, rozsah pracovní doby byl určen tak, že výkon práce v průměru nepřekročí polovinu stanovené týdenní pracovní doby, a doba, na kterou se dohoda uzavírá, byla vymezena od 16. 9. 2009 do 31. 7. 2010. Má za to, že dohodu o pracovní činnosti nelze považovat za neplatnou pouze z toho důvodu, že neobsahuje výslovné ustanovení o výši sjednané odměny v souladu s ustanovením § 138 zákoníku práce (v dohodě bylo ujednáno, že za vykonanou práci přísluší úkolová mzda, jejíž výše zde nebyla specifikována), neboť podle ustanovení § 20 zákoníku práce se právní úkon považuje za platný, pokud se ten, kdo je takovým úkonem dotčen, neplatnosti nedovolá, přičemž neplatnosti se nemůže dovolat ten, kdo ji sám způsobil. Z výpovědi svědků dovedl, že zaměstnanci pracující v Belgii včetně žalobce nebyli v žádném smluvním či jiném vztahu k P. B., nýbrž v právním vztahu k žalovanému na základě uzavřených dohod o pracovní činnosti. Na základě zjištění, že žalobce vykonával pro žalovaného v „prvním turnusu“ od 16. 9. 2009 do 26. 10. 2009 spolu s dalšími dvěma zaměstnanci stavební a montážní práce na třech domech a ve druhém období spolu s dalšími třemi zaměstnanci stavební a montážní práce na dalších třech domech a že byla sjednána odměna ve výši 88.000,- Kč za jeden dům pro všechny zaměstnance a dále odměna ve výši 12.000,- Kč za „dovoz zaměstnanců do Belgie autem žalobce“, dospěl k závěru, že žalobci příslušela za první období odměna ve výši 88.000,- Kč a za druhé období odměna ve výši 66.000,- Kč a dále částka 12.000,- Kč, a že žalovaný je proto povinen - s přihlédnutím k již zaplacené částce 40.000,- Kč - zaplatit žalobci celkem 126.000,- Kč.

K odvolání žalovaného Krajský soud v Hradci Králové rozsudkem ze dne 15. 10. 2013 č. j. 19 Co 55/2013-137 doplněným usnesením ze dne 11. 11. 2013 č. j. 19 Co 55/2013-142 zrušil rozsudek soudu prvního stupně v části výroku, kterým bylo žalovanému uloženo zaplatit žalobci 12.000,- Kč s příslušenstvím, a řízení v tomto rozsahu zastavil (z důvodu zpětvzetí žaloby v této části), ve zbývajících částech výroku o věci samé rozsudek soudu prvního stupně potvrdil, uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení před soudem prvního stupně 37.398,- Kč a na náhradě nákladů odvolacího řízení 14.229,- Kč, oboje k rukám advokáta JUDr. R.S., a rozhodl, že účastníci jsou povinni zaplatit České republice „na účet Okresního soudu v Ústí nad Orlicí“ náhradu nákladů řízení, a to žalobce 82 Kč a žalovaný 786 Kč. Shodně se soudem prvního stupně dospěl k závěru, že mezi účastníky vznikl pracovněprávní vztah, a to z dohody o pracovní činnosti, neboť žalobce jako zaměstnanec vykonával pro žalovaného jako zaměstnavatele dohodnutou práci na stavbě domů v Belgii, a že žádný z provedených důkazů „nepodporuje“ obranu žalovaného, že žalobce byl v pracovním vztahu s P. B., který měl uzavřenou smlouvu o dílo se žalovaným. Dovodil, že dohoda o pracovní činnosti uzavřená mezi žalobcem a žalovaným obsahovala ve smyslu ustanovení § 76 odst. 5 zákoníku práce „konkrétní sjednanou práci“ na stavbách rodinných domů, dobu, na kterou se

uzavírá, tj. od 16. 9. 2009 do 31. 7. 2010, a rozsah pracovní doby. Vyslovil názor, že stanovení přesné výše odměny za práci „není při sjednání dohody o pracovní činnosti povinnou náležitostí smlouvy“, neboť zákon ponechává na účastnících pracovněprávního vztahu, jakou formou se dohodnou na sjednané odměně, a pouze stanoví, že odměna nesmí být nižší než minimální mzda (§ 111 zákoníku práce). Uzavřel, že dohoda o pracovní činnosti uzavřená mezi účastníky obsahuje ujednání o odměně ve výši úkolové mzdy a že výsledky svědků i fakturou č. 372010 ze dne 31. 12. 2010 bylo prokázáno, že tato odměna činila 88.000,- Kč za dům a dělila se rovným dílem mezi zaměstnance, kteří na stavbě pracovali.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal žalovaný dovolání. Namítá, že soudy vyvodily z provedených důkazů skutková zjištění, která z nich nemohou vyplývat, nehodnotily důkazy v jejich vzájemném vztahu, nevypořádaly se s jeho „argumentačními tvrzeními“ a nesprávně vyvodily závěr o „existenci“ dohody stran o výši odměny za práce žalobce, přestože svědci vypovídali ohledně výše odměny nejednotně a z jejich výpovědí nelze v tomto směru vyvodit „jednoznačný závěr“. Má za to, že z výpovědí svědků vyplývá, že dohoda o pracovní činnosti „nebyla naplněna“ a že žalobce nevykonával pro žalovaného práce, jejichž úhradu nárokuje, neboť práce na předmětných domech v Belgii byly sjednány s P. B., který si k jejich provedení „sjednal práce od žalobce a dále od svědků, kteří byli před soudem prvního stupně vyslechnuti“. Vytýká soudům, že na základě zjištěného skutkového stavu nedošly k závěru, že žalovaný uzavřel smlouvu o dílo s P. B., který byl ve smluvním vztahu se žalobcem, a že proto žalobce může „náhradu za provedené práce“ požadovat po P. B., a nikoliv po žalovaném. Podle názoru dovolatele je dohoda o pracovní činnosti neplatná pro nesjednání výše odměny z dohody podle kogentního ustanovení § 138 zákoníku práce, která je obligatorní náležitostí této dohody. Žalovaný navrhl, aby dovolací soud zrušil rozsudek soudu prvního stupně a rozsudek odvolacího soudu a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení, popřípadě aby zrušil rozsudek odvolacího soudu a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a občanského soudního řádu) věc projednal podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 12. 2013 (dále jen „o. s. ř.“), neboť řízení bylo zahájeno přede dnem 1. 1. 2014 (srov. čl. II bod 2. zákona č. [293/2013](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony). Po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř., se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

Není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak (§ 237 o. s. ř.).

Dovolací soud je při přezkoumání rozhodnutí odvolacího soudu vázán uplatněným dovolacím důvodem (srov. § 242 odst. 3 větu první o. s. ř.); vyplývá z toho mimo jiné, že při zkoumání, zda napadené rozhodnutí odvolacího soudu závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe odvolacího soudu nebo která v rozhodování odvolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo která již dovolacím soudem vyřešena byla, ale má být posouzena jinak, a zda je tedy dovolání podle ustanovení § 237 o. s. ř. přípustné, může posuzovat jen takové právní otázky, které dovolatel v dovolání označil.

Přípustnost dovolání podle ustanovení § 237 o. s. ř. není založena již tím, že dovolatel tvrdí, že jsou splněna kritéria přípustnosti dovolání obsažená v tomto ustanovení. Přípustnost dovolání nastává tehdy, jestliže dovolací soud, který jediný je oprávněn tuto přípustnost zkoumat (srov. § 239 o. s. ř.), dospěje k závěru, že kritéria přípustnosti dovolání uvedená v ustanovení § 237 o. s. ř. skutečně splněna jsou.

Protože dovolání může být podle ustanovení § 237 o. s. ř. přípustné jen tehdy, jde-li o řešení právních otázek, je dovolatel oprávněn napadnout rozhodnutí odvolacího soudu pouze z důvodu, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 241a odst. 1 o. s. ř.).

Žalovaný ve svém dovolání mimo jiné zpochybňuje správnost skutkových zjištění odvolacího soudu, že žalobce vykonával pro žalovaného na základě mezi nimi uzavřené dohody o pracovní činnosti práci na stavbě domů v Belgii a že mezi účastníky byla dohodnuta též výše odměny za tuto práci; tím uplatnil jiný dovolací důvod než ten, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci, který je – jak vyplývá z ustanovení § 241a odst. 1 o. s. ř. – jediným důvodem, jímž je možné dovolání odůvodnit, a dovolání tak v této části trpí vadami, pro které nelze v dovolacím řízení pokračovat.

Z hlediska skutkového stavu bylo v posuzované věci zjištěno (správnost skutkových zjištění soudů přezkumu dovolacího soudu - jak vyplývá z ustanovení § 241a odst. 1 a § 242 odst. 3 věty první o. s. ř. - nepodléhá), že žalobce uzavřel se žalovaným dne 15. 9. 2009 písemnou dohodu o pracovní činnosti, na základě které měl pro žalovaného vykonávat v období od 16. 9. 2009 do 31. 7. 2010 stavební a montážní práce; v dohodě bylo dále sjednáno, že „za vykonanou práci přísluší úkolová mzda“, která je splatná každý 15. den po uplynutí měsíce, v němž byla práce vykonána, a že „výkon práce nepřekročí polovinu stanovené týdenní pracovní doby“. Žalobce vykonával pro žalovaného stavební a montážní práce v Belgii v období od 16. 9. 2009 do 26. 10. 2009, kdy spolu s P. B. a L. K. pracoval na stavbě tří rodinných domů, a v období od 3. 11. 2009 do 5. 12. 2009, kdy spolu s J. K., L. K. a F. D. pracoval rovněž na třech domech. Odměna za práci byla mezi žalovaným a zaměstnanci, kteří pro něj vykonávali stavební a montážní práce v Belgii na základě dohod o pracovní činnosti, ústně dohodnuta ve výši 88.000,- Kč za jeden dům a měla se dělit rovným dílem mezi zaměstnance, kteří na stavbě pracovali; žalobce obdržel od žalovaného prostřednictvím P. B. 40.000,- Kč.

Za tohoto skutkového stavu závisí napadený rozsudek odvolacího soudu mimo jiné na vyřešení otázky hmotného práva, zda sjednání výše odměny je podstatnou náležitostí dohody o pracovní činnosti, bez níž je tato dohoda neplatná. Protože tato právní otázka dosud nebyla v rozhodování dovolacího soudu vyřešena, je dovolání proti rozsudku odvolacího soudu podle ustanovení § 237 o. s. ř. přípustné.

Po přezkoumání rozsudku odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), Nejvyšší soud České republiky dospěl k závěru, že dovolání žalovaného je opodstatněné.

Projednávanou věc je třeba posuzovat - vzhledem k tomu, že dohoda o pracovní činnosti byla mezi účastníky uzavřena dne 15. 9. 2009 - podle zákona č. [262/2006](#) Sb., zákoníku práce, ve znění zákonů č. [585/2006](#) Sb., č. [181/2007](#) Sb., č. [261/2007](#) Sb., č. [296/2007](#) Sb. a č. [362/2007](#) Sb., nálezů Ústavního soudu č. [116/2008](#) Sb. a zákonů č. [121/2008](#) Sb., č. [126/2008](#) Sb., č. [294/2008](#) Sb., č. [305/2008](#) Sb., č. [382/2008](#) Sb. a č. [320/2009](#) Sb., tedy podle zákoníku práce ve znění účinném do 8. 10. 2009 (dále jen „zák. práce“), a subsidiárně též (srov. nález Ústavního soudu č. [116/2008](#) Sb.) podle zákona č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník, ve znění zákonů č. [58/1969](#) Sb., č. [131/1982](#) Sb., č. [94/1988](#) Sb., č. [188/1988](#) Sb., č. [87/1990](#) Sb., č. [105/1990](#) Sb., č. [116/1990](#) Sb., č. [87/1991](#) Sb., č. [509/1991](#) Sb., č. [264/1992](#) Sb., č. [267/1994](#) Sb., č. [104/1995](#) Sb., č. [118/1995](#) Sb., č. [89/1996](#) Sb., č. [94/1996](#) Sb., č. [227/1997](#) Sb., č. [91/1998](#) Sb., č. [165/1998](#) Sb., č. [159/1999](#) Sb., č. [363/1999](#) Sb., č. [27/2000](#) Sb., č. [103/2000](#) Sb., č. [227/2000](#) Sb., č. [367/2000](#) Sb., č. [229/2001](#) Sb., č. [317/2001](#) Sb., č.

[501/2001](#) Sb., č. [125/2002](#) Sb., č. [135/2002](#) Sb., č. [136/2002](#) Sb. a č. [320/2002](#) Sb., nálezu Ústavního soudu č. [476/2002](#) Sb., zákonů č. [88/2003](#) Sb., č. [37/2004](#) Sb., č. [47/2004](#) Sb., č. [480/2004](#) Sb. a č. [554/2004](#) Sb., nálezu Ústavního soudu č. [278/2004](#) Sb. a zákonů č. [359/2005](#) Sb., č. [56/2006](#) Sb., č. [57/2006](#) Sb., č. [107/2006](#) Sb., č. [115/2006](#) Sb., č. [160/2006](#) Sb., č. [264/2006](#) Sb., č. [315/2006](#) Sb., č. [443/2006](#) Sb., č. [296/2007](#) Sb., č. [230/2008](#) Sb. č. [306/2008](#) Sb., č. [384/2008](#) Sb. a č. [215/2009](#) Sb., tedy podle občanského zákoníku ve znění účinném do 31. 10. 2009 (dále jen „obč. zák.“).

Dohoda o pracovní činnosti patří spolu s dohodou o provedení práce mezi dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr, jimiž se zakládají pracovněprávní vztahy, které se vyznačují větší flexibilitou a smluvní volností stran než pracovní poměr.

Podle ustanovení § 76 odst. 4 zák. práce dohodu o pracovní činnosti je zaměstnavatel povinen uzavřít písemně, jinak je neplatná; jedno vyhotovení této dohody vydá zaměstnanci.

Podle ustanovení § 76 odst. 5 zák. práce v dohodě o pracovní činnosti musí být uvedeny sjednané práce, sjednaný rozsah pracovní doby a doba, na kterou se dohoda uzavírá.

Z citovaného ustanovení § 76 odst. 5 zák. práce vyplývá, že podstatnými náležitostmi dohody o pracovní činnosti jsou sjednané práce, sjednaný rozsah pracovní doby a doba, na kterou se uzavírá. Práce sjednané v dohodě o pracovní činnosti nemusí být označeny podrobným výčtem jednotlivých prací; postačuje, jsou-li vymezeny druhově. Vzhledem k tomu, že na základě dohody o pracovní činnosti není možné vykonávat práci v rozsahu překračujícím v průměru polovinu stanovené týdenní pracovní doby (srov. § 76 odst. 2 zák. práce), musí být rozsah pracovní doby sjednán v dohodě tak, aby uvedený limit nebyl překročen. Doba, na kterou je možné dohodu o pracovní činnosti uzavřít, není omezena a dohodu je možné sjednat jak na dobu určitou, tak i na dobu neurčitou. Dohoda o pracovní činnosti, která by neobsahovala některou z uvedených podstatných náležitostí, by byla pro rozpor se zákonem neplatná (srov. § 18 zák. práce a § 39 obč. zák.).

Další ujednání, která si zaměstnavatel a zaměstnanec sjednají v dohodě o pracovní činnosti, se ponechávají na smluvních stranách, jejichž smluvní volnost je však omezena ustanoveními zákoníku práce, která upravují výkon práce v pracovním poměru, není-li jejich použití na práci konanou na základě dohody o pracovní činnosti vyloučeno v ustanovení § 77 odst. 1 zák. práce. Takovým dalším ujednáním v dohodě o pracovní činnosti je též ujednání o odměně, která je peněžitým plněním poskytovaným za práci vykonanou na základě této dohody (srov. § 109 odst. 5 zák. práce) a jejíž výši zákoník práce nijak neurčuje; stanoví pouze, že nesmí být nižší než minimální mzda (srov. § 111 zák. práce), že se na ni nevztahuje úprava pro výkon práce v pracovním poměru [srov. § 77 odst. 1 písm. e) zák. práce] a že se její výše a podmínky pro její poskytování sjednávají v dohodě o pracovní činnosti (srov. § 138 zák. práce). Není-li výše odměny v dohodě o pracovní činnosti sjednána, nemá to za následek neplatnost této dohody, neboť uvedení výše odměny v dohodě o pracovní činnosti nepatří - jak vyplývá z ustanovení § 76 odst. 5 zák. práce - mezi její podstatné náležitosti.

To, že neuvedení výše odměny v dohodě o pracovní činnosti nemá za následek neplatnost této dohody, však neznamená, že výše odměny za práci, kterou má zaměstnanec vykonávat podle dohody o pracovní činnosti, může být sjednána i v jiné smlouvě (dohodě) uzavřené mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem.

Práva nebo povinnosti v pracovněprávních vztazích mohou být upravena odchýlně od zákoníku práce, jestliže to tento zákon výslovně nezakazuje nebo z povahy jeho ustanovení nevyplývá, že se od něj není možné odchýlit; odchýlení od ustanovení uvedených v § 363 odst. 1 zák. práce, kterými se zapracovávají předpisy Evropských společenství, je možné, jen jestliže jde o odchýlení ve prospěch zaměstnance (srov. § 2 odst. 1 zák. práce). Protože zákoník práce účastníkům pracovněprávních vztahů výslovně zakazuje odchýlit se od ustanovení § 138 zák. práce, podle něhož se výše odměny z

dohody a podmínky pro její poskytování sjednávají v dohodě o provedení práce nebo v dohodě o pracovní činnosti (srov. § 363 odst. 2 zák. práce), je sjednání výše odměny z dohody v jiné smlouvě (dohodě) než v dohodě o provedení práce nebo v dohodě o pracovní činnosti v rozporu se zákonem, a taková (jiná) smlouva (dohoda) o výši odměny by proto byla podle ustanovení § 18 zák. práce a § 39 obč. zák. neplatná. Jestliže by se ten účastník, který byl neplatnou smlouvou (dohodou) o výši odměny dotčen a který její neplatnost sám nezpůsobil, dovolal neplatnosti tohoto právního úkonu (srov. § 20 zák. práce), nepříslušela by zaměstnanci odměna v (neplatně) sjednané výši, nýbrž - obdobně jako zaměstnanci v pracovním poměru při analogickém použití ustanovení § 113 odst. 1 zák. práce - ve výši sjednané v kolektivní smlouvě, popřípadě stanovené vnitřním předpisem zaměstnavatele nebo zaměstnanci jednostranně určené zaměstnavatelem (při respektování zásady poskytování stejné mzdy, platu nebo odměny z dohody za stejnou práci nebo za práci stejné hodnoty, obsažené v ustanovení § 110 zák. práce), nejméně však ve výši minimální mzdy (srov. § 111 zák. práce).

Protože v projednávané věci nebyla výše odměny za práci, kterou měl žalobce vykonávat pro žalovaného podle písemné dohody o pracovní činnosti uzavřené mezi nimi dne 15. 9. 2009, sjednána v této dohodě, nýbrž (v rozporu s ustanovením § 138 zák. práce) v jiné smlouvě (dohodě), je tato (jiná) smlouva (dohoda) o výši odměny - jak vyplývá z výše uvedeného - neplatná; za platnou by se považovala, jestliže by se dotčení účastníci její neplatnosti nedovolali (srov. § 20 větu první zák. práce).

Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu, který se platností ústně sjednané smlouvy (dohody) o výši odměny za práci, kterou měl žalobce vykonávat pro žalovaného podle dohody o pracovní činnosti ze dne 15. 9. 2009, z uvedeného pohledu nezabýval, není správný. Protože nejsou splněny podmínky pro zastavení dovolacího řízení, pro odmítnutí dovolání, pro zamítnutí dovolání nebo pro změnu napadeného rozsudku odvolacího soudu, Nejvyšší soud České republiky tento rozsudek v jeho potvrzujícím výroku a v akcesorických výrocích o náhradě nákladů řízení zrušil (§ 243e odst. 1 o. s. ř.). Vzhledem k tomu, že důvody, pro které byl zrušen rozsudek odvolacího soudu, platí i na rozsudek soudu prvního stupně, zrušil Nejvyšší soud České republiky rovněž toto rozhodnutí (v části, ve které bylo žalovanému uloženo zaplatit žalobci 114.000,- Kč s úroky z prodlení, a ve výrocích o náhradě nákladů řízení) a věc v tomto rozsahu vrátil soudu prvního stupně (Okresnímu soudu v Ústí nad Orlicí) k dalšímu řízení (§ 243e odst. 2 věta druhá o. s. ř.).

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)

- [Náhrada za ztrátu na výdělku \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)